

04.06.2013.

Vol.10 , Broj 21

**Ministarstvo poljoprivrede,
 šumarstva i vodoprivrede
 Republike Srbije**

**Izveštaj pripremio : Institut
 za primenu nauke u poljo-
 privredi**

Email:
 stips@minpolj.gov.rs

telefon:
 011-3616277

21

www.stips.minpolj.gov.rs

ŽIVA STOKA, ŽITARICE I STOČNA HRANA

Mesečni i nedeljni pregled – Govedarstvo		1
Situacija na tržištu svinja i ovaca		2
Cene žive stoke na pijacama u Srbiji		3
Dominantne cene žive stoke u maju		4
Klanične cene žive stoke		5
Pregled cena žive stoke u Crnoj Gori		6
Situacija na tržištu žitararica i stočne hrane		7
Kretanje cena žitarica i stočne hrane		8
Dominantne cene žitarica i stočne hrane		9
Promet na produktnoj berzi u Novom Sadu		10-12

MESEČNI

GOVEDARSTVO

Tokom maja nije bilo značajnije promene u obimu ponude teladi telesne mase do 160 kg u odnosu na prethodni mesec, kod obe rase na stočnim pijacama u Srbiji uključenim u projekat STIPS. Što se tovnje junadi tiče na pojedinim pijacama je zabeležena bolja ponuda i prodaja ove kategorije goveda. U maju je nastavljen trend slabe ponude i prodaje priplodnih junica i krava i krava za klanje.

Prodajna cena teladi SM rase, težine do 160 kg varirala je od 270 u Pirotu do 400 din/kg na pijaci u Sremskoj Mitrovici. Prodaja teladi iste telesne mase, ali HF rase evidentirana je proteklog meseca na tri stočne pijace, a cena je varirala od 270 do 320 din/kg.

Ponuda i prodaja svih kategorija tovnje junadi bila je bolja na pojedinim prodajnim mestima, a cena ove kategorije goveda varirala je u zavisnosti od telesne mase, kvaliteta i rase grla. Tovna junad HF rase telesne mase do 300 kg mogla se pazariti po ceni od 190 do 215 din/kg. Dominantna cena tovnje junadi iste telesne mase ali SM rase iznosila je 220 din/kg. Za tovnju junad od 350 do 480 kg kupci su najčešće trebali da izdvoje 210 din/kg. Prodajna cena utovljene junadi telesne mase preko 480 kg varirala je od 190 do 230 din/kg.

Prodaja krava za klanje HF rase odvijala se na dve stočne pijace uključene u projekat

STIPS-a, a dominirala je cena od 220 din/kg. Ponuda krava za klanje SM rase bila je na prošlomesečnom nivou, a najčešća prodajna cena iznosila je 130 din/kg.

NEDELJNI

Blagi pad cene tovnje junadi telesne mase preko 480 kg bio je na stočnoj pijaci u Novom Sadu i u klanicama južno-bačkog regiona tokom poslednje nedelje maja.

Cena tovnje junadi težine od 350 do 480 kg i krava za klanje bila je niža na stočnoj pijaci u Požarevcu. U klanicama braničevskog regiona zabeležen je pad otkupne cene krava za klanje.

Na stočnoj pijaci u Kragujevcu su se mogle pazariti jedino priplodne krave i njihova cena bila je viša u odnosu na prethodnu sedmicu.

U klanicama na području pirotskog regiona evidentiran je rast otkupne cene teladi SM rase, pa je dominirao iznos od 290 din/kg.

Nije bilo značajnijih promena, kako u pogledu ponude i tražnje tako, i u pogledu cena teladi SM i HF rase težine do 160 kg na stočnoj pijaci u Obrenovcu tokom poslednje nedelje maja. U prodaji je bilo po par grla tovnje junadi do 300 kilograma po ceni od 220 din/kg i tovnje junadi težine preko 480 kg po ceni od 190 do 200 din/kg.

Pošto su se ove godine poklopili prvomajski praznici, Uskrs i Đurđevdan prodaja prasadi bila je najbolja tokom prve sedmice maja. Kasnije je broj prodatih grla bio znatno manji. Broj tovnih svinja i krmača za klanje dovezenih za prodaju nije se znatnije menjao u odnosu na april, a obim prodaje varirao je od pijace do pijace. Nastavljen je trend slabe ponude i prodaje krmača za klanje.

Povećana tražnja za prasadima telesne mase do 15 kg uticala je na rast cene u odnosu na april u proseku za 10 din/kg, pa je dominirao iznos od 260 din/kg. Kod prasadi od 16 do 25 kg nije bilo promena cena pa je dominirao iznos od 250 din/kg kao u aprilu.

Pošto je proteklog meseca interesovanje kupaca za tovnih svinjama telesne mase od 80 do 120 kg bilo veće nego u arilu cena ove kategorije svinja bila je viša za 10 din/kg i dominirao je iznos od 180 din/kg. Prodajna cena tovnih svinja mase preko 120 kg varirala je od 120 do 180, ali se dominantna cena nije menjala i iznosila je 160 din/kg.

Ponuda i prodaja krmača za klanje bila je na većini stočnih pijaca na prošlomesečnom nivou, a najčešće su se mogle pazariti po ceni od 150 din/kg kao i u aprilu.

U klanicama južno-banatskog regiona zabeležen je pad otkupne cene tovnih svinja telesne mase od 80 do 120 kilograma. Na pijaci žive stoke u Pančevu nije bilo značajnijih promena.

Prasad telesne mase do 15 kilograma bila su jeftinija na pijaci žive stoke u Loznici pa je dominirao iznos od 250 din/kg. U klanicama mačvansko –podrinjskog regiona zabeležen je pad otkupne cene tovnih svinja težine od 80 do 120 kilograma.

Na stočnoj pijaci u Smederevu reporter STIPS-a zabeležio je rast cene prasadi i tovnih svinja težine od 80 do 120 kilograma težine. Klaničari sa područja podunavskog regiona snizili su otkupne cene prasadi i tovnih svinja telesne mase preko 120 kilograma.

Izjednačila se cena prasadi obe kategorije na stočnoj pijaci u Obrenovcu tokom poslednje nedelje maja, pa je dominirao iznos od 250 din/kg. Tovne svinje telesne mase od 80 do 120 kilograma mogle su se pazariti najčešće po ceni od 170 din/kg. Niža je bila cena tovljenika preko 120 kilograma težine pa su kupci trebali da odvoje 160 din/kg. Izostala je prodaja krmača za klanje.

OVČARSTVO**MESEČNI**

Trend dobre ponude jagnjadi nastavljen je tokom maja, a i ponuda dviski i šilježica bila je na zavidnom nivou. Uobčajena je bila ponuda ovaca, dok je obim ponude i prodaje ovnova za priplod bio slab. Primetno je bila bolja ponuda jaradi i koza.

Povećan obim prodaje jagnjadi tokom proteklog meseca uticao je na rast cene ove kategorije ovaca. Najčešća prodajna cena po kojoj su se jagnjad mogla pazariti u maju je na većini pijaca iznosila 280 din/kg, što je za 30 din/kg više nego u aprilu.

Obim ponude dviski i šilježadi u prvih desetak dana maja bio je na nivou od poslednjih nedelju dana aprila. Obim prodaje takođe je bio dosta dobar ali je u poslednjih desetak dana maja opao. Najčešća prodaja dviski i šilježice odvijala se proteklog meseca po ceni od 150 din/kg.

Ponuda i prodaja ovaca bila je takođe dobra. U zavisnosti od rase i kvaliteta grla mogle su se pazariti grla po ceni od 100 do 150 din/kg, ali je dominirao iznos od 120 din/kg.

Jarad su se tokom proteklog meseca mogla pazariti na jedanaest stočnih pijaca, a dominantna cena se nije menjala u odnosu na april.

U maju je nastavljen trend slabe do

prosečne ponude koza na stočnim pijacama u Srbiji, a i obim prodaje je bio isti kao u aprilu. Potencijalni kupci su koze mogli pazariti na pet stočnih pijaca po ceni od 100 do 120 din/kg.

Blagi pad dominantne cene jagnjadi zabeležen je na pijaci žive stoke u Obranovcu. Jeftinija su bila i jarad tako da je dominiar

NEDELJNI

iznos od 220 din/kg. Glavni razlog bio je nezainteresovanost kupaca i jako slaba prodaja ovih kategorija ovaca i koza. Na tržištu dviski, šilježadi i ovaca nije bilo značajnijih promena. Izostala je prodaja koza tokom poslednje nedelje maja.

Na stočnoj pijaci u Kragujevcu je ponuda svih kategorija ovaca i koza bila na zavidnom nivou, ali je zbog slabe prodaje došlo do pada cene jagnjadi, jaradi, dviski i ovaca. Za razliku od njih skuplji su bili ovnovi za priplod u odnosu na prethodnu sedmicu. U klanicama šumadijskog regiona evidentiran je pad otkupne cene jagnjadi.

Blagi pad dominantne jagnjadi zabeležen je na stočnoj pijaci u Kraljevu. U klanicama raškog regiona nije bilo promena otkupnih cena i obima otkupa tokom poslednje nedelje maja.

Jagnjad su bila skuplja protekle nedelje na pijaci žive stoke u Novom Sadu, tako da je dominirao iznos od 270 din/kg.

Klanične cene žive stoke u Srbiji po okruzima za period 27.5.-3.6.2013. godine

Jedinica mere din/kg	Težina/ uzrast	Rasa	Grad Beograd	Braničevski	Pčinjski	Mačvanski	Nišavski	Pirotski	Podunavski	Raški	Zaječarski	Moravički	Šumadijski	Južno-bački	Južno-banatski	Severno-bački	Srednje-banatski	Sremski	Dominantna cena - Srbija		
Bikovi	>500kg	HF	200																		
Bikovi	>500kg	SM	220	270	220	220	210	240	210	240	210	210	150						220	220	
Dviske	sve težine	sve rase																			
Jagnjad	sve težine	sve rase	240	240	240	240	220	230	220	230	150	180	180						240	240	
Junad	<=300kg	SM					220														
Junad	350-480kg	sve rase			220					220									220	220	
Junad	>480kg	sve rase				220					220	190	200	210	200						
Krave za klanje	sve težine	SM	150	150	150	150	140	140	150	180	130	140	150		122				150	150	
Krmače za klanje	>130kg	sve rase	130	130	150	150			130	140	140		140		140				140	140	
Ovca	sve težine	sve rase	120	120	130	130			130	120	120		90						120	120	
Prasad	16-25kg	sve rase							220	230	250		240	240	230						
Prasad	<=15kg	sve rase	260																		
Telad	80-160kg	HF											250								
Telad	80-160kg	SM	280	280	360	360	290	290	310	340	270	300	310						310	310	
Tovljenici	80-120kg	sve rase	194.4	170	175	175	160	180	160	180	170	180	180	175	170	165					
Tovljenici	>120kg	sve rase	140	140	165	165	150	150	150	160	160	160	150						150	150	
Šliježad	sve težine	sve rase	190																		

**Cene žive stoke – stočne pijace u Crnoj Gori
za period 23.-29.5.2013. godine**

Naziv životinje	Težina/uzrast	Rasa	Jedinica mere	Dominantne cene (u €)						Prosek CG
				Bar	Berane	Bjelo Polje	Nikšić	Pļjevļa	Podgorica	
Telad	80-160 kg	SM	kg.	~	2.8	2.9	~	~	~	2.9
Telad	80-160 kg	ostale	kg.	3.2	2.8	2.7	~	~	3.2	3
Junad	do 300 kg	ostale	kg.	~	~	2	~	~	2.4	2.2
Junad	preko 300 kg	SM	kg.	~	~	~	~	~	2	2
Junad	preko 300 kg	ostale	kg.	~	1.8	1.8	~	~	~	1.8
Krave za klanje		SM	kg.	~	1.3	1.1	~	~	~	1.2
Krave za klanje		ostale	kg.	1.1	1.2	1	~	~	1	1.1
Prasad		sve rase	kg.	3.3	3	2.8	~	~	3.2	3
Jagnjad		sve rase	kg.	3	2.6	2.6	~	~	2.8	2.8
Jarad		sve rase	kg.	3.5	3	~	~	~	2.8	3.1
Priplodne ovce		sve rase	grlo	~	150	~	~	~	130	140
Priplodne koze		sve rase	grlo	~	100	~	~	~	130	115
Priplodne junice		HF	grlo	~	~	~	~	~	1200	1200
Priplodne krave		HF	grlo	1100	~	~	~	~	1400	1250
Priplodne krave		Smeđa	grlo	~	~	~	~	~	1400	1400
Priplodne krave		Melez	grlo	~	800	950	~	~	~	875

1€= 113,08 Dinara

Izvor: AMIS

Cene žitarica i stočne hrane

Tokom maja nije bilo značajnijih promena u obimu ponude žitarica i ostalih komponenti za pripremu stočne hrane u odnosu na prethodni mesec na prodajnim mestima u Srbiji.

Dominantna cena kukuruza prirodno sušenog upakovanog u džakove najčešće od 50 kg bila je na pijacama 30 din/kg kao i prethodnih meseci. Prodajna cena kukuruza u silosima je u zavisnosti od načina sušenja, pakovanja i kvaliteta zrna varirala od 20 do 28 din/kg.

Obim ponude pšenice upakovane u džakove od 50 kilograma bio je na prošlomesečnom nivou, a i prodajna cena se nije menjala i iznosila je 30 din/kg. U silosima se pšenica u rinfuzu najčešće prodavala po dominantnoj ceni od 23 din/kg, što je za 3 dinara po kilogramu niža cena u odnosu na april.

Nastavljen je trend slabe ponude stočnog ječma upakovanog najčešće u džakove od 50 kilograma na pijacama u Srbiji, a dominantna prodajna cena nije se menjala u poređenju sa aprilskom i iznosila je 34 din/kg.

Uobičajena je bila ponuda stočnog brašna na pijacama u Srbiji, a dominantna prodajna cena iznosila je 27 din/kg, što je za jedan dinar po kilogramu. U

maloprodajnim objektima ovo stočno hranivo se moglo pazariti najčešće po ceni od 26 din/kg, kao i prethodnog meseca.

Ponuda lucerkinog sena u balama tokom maja bila je nešto bolja pošto se u prodaji našla i sveža lucerka balirana tokom proteklog meseca. Dominantna cena ovog kabastog stočnog hraniva nije se bitnije razlikovala u odnosu na prethodni mesec i kretala se najčešće u intervalu od 19 do 26 din/kg u zavisnosti od kvaliteta sena i mesta prodaje.

Obim ponude suncokretove sačme u maloprodajnim objektima bio je kao i u martu, a dominirala je cena od 43 din/kg, što je za 3 din/kg viša cena u odnosu na april.

Ponuda sojine sačme bila je slaba do prosečne u maloprodajnim objektima tokom čitavog meseca. Najčešća cena varirala je od 90 do 100 din/kg, a u nekim maloprodajnim objektima dostignuta je cena od 120 din/kg.

Proteklog meseca nije bilo bitnih izmena u obimu ponude, tražnje i maloprodajne cene lucerkinog brašna u odnosu na mart. Prodaja se odvijala najčešće po ceni od 50 din/kg, što ukazuje na rast cene.

Agroinfo vest

Suficit u spoljnotrgovinskoj razmeni poljoprivredno-prehrambenih proizvoda Srbije sa svetom od januara do aprila ima pad od 61,4% i iznosi 151,9 miliona dolara, objavila je PKS. Srbija je za prva četiri meseca ove godine izvezla hrane u vrednosti od 709,6 miliona dolara, što predstavlja pad od 15,7% u odnosu na rezultate iz perioda januar - april 2012. Istovremeno, vrednost uvoza u visini od 557,7 miliona dolara je za 24,4% veća od ostvarenog u istom lanjskom periodu. Stopa pokrivenosti uvoza izvozom je 127,2%. Savetnik za poljoprivredu predsednika PKS Vojislav Stanković objasnio je da su ovi nepovoljni rezultati posledica suše i smanjenog izvoznog obima ponude. (Tanjug)

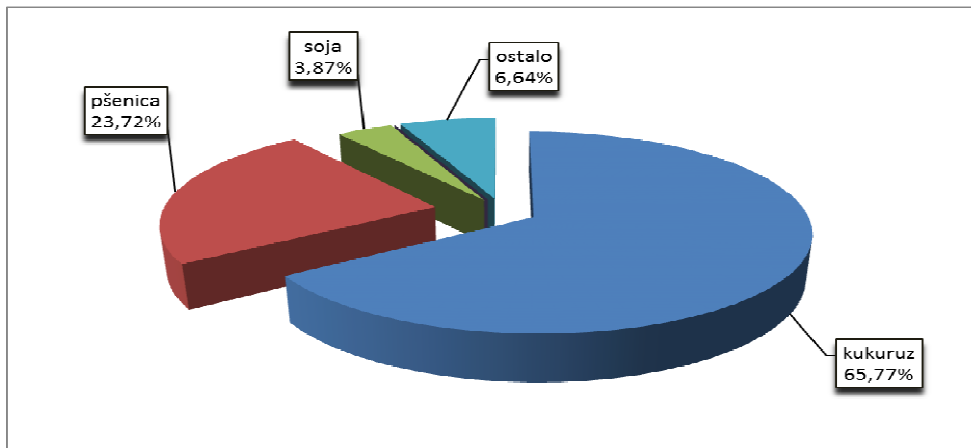
Dominantne cene žitarica i stočne hrane u Srbiji za maj 2013. godine

Proizvod	Jedinica mere	Mesto prodaje	Centralna Srbija										Vojvodina								
			Beograd	Obrenovac	Čačak	Kragujevac	Kraljevo	Loznica	Nis - Beljin	Pirot	Požarevac	Smederevo	Vranje	Zaječar	Kikinda	Novi Sad	Pančevo	Sombor	S.Mitrovica	Subotica	Zrenjanin
Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	džak 50kg	Pijaca	30	32	38	29.5	30	30	26	30	30	31	31	22	28	28	28	28			
Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	rinfuz	Pijaca										29		22							
Lucerka (seno u balama)	bala 12-25kg	Pijaca	26				25	18			20			25	26	19	20				
Pšenica	džak 50kg	Pijaca	30	32	38	30	32	26			34			26	30		26				
Sojino zrno	džak 50kg	Pijaca	34				75										65				
Stočni ječam	džak 50kg	Pijaca	32	33	38	34	34							35							
Stočno brašno	džak 33kg	Pijaca	27	19			27				26						23				
Suncokret (zrno)	rinfuz	Pijaca			95																
Kukuruz (novi rod, okrunjen, veštački s	rinfuz	Silos												20							
Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	džak 50kg	Silos													20	28					
Kukuruz (okrunjen, prirodno sušen)	rinfuz	Silos												25	22.3	20	21	22			
Kukuruz (okrunjen, veštački sušen)	rinfuz	Silos												20	22.5	21					
Pšenica (novi rod)	rinfuz	Silos	24.3														22.5				
Pšenica	rinfuz	Silos	25.1											24	26	23	23	23			
Sojino zrno	džak 50kg	Silos													66		62	62	95		
Stočni ječam	rinfuz	Silos														23					
Stočno brašno	džak 33kg	Silos					26										25				
Suncokret (zrno)	rinfuz	Silos															52				65
Lucerkino brašno (min 15% proteina)	džak 25kg	Maloprodaja	50	50			43										31				
Sojina sačma (44% proteina)	džak 33kg	Maloprodaja	90	82	102	78	100	100	100	111	90	80		92	120	63	80				
Stočno brašno	džak 33kg	Maloprodaja	19				26	28	26	30	28		27								
Suncokretova sačma (33% proteina)	džak 33kg	Maloprodaja	45	50	60	43	43	42	42	50	50		42	70	42	43					
Lucerka (seno u balama)	bala 12-25kg	Gazdinstvo	12				16	30	30	19			23	26							

Promet robe na produktnoj berzi u Novom Sadu od 27. do 31. maja 2013. godine

Najvažnije iz protekle nedelje:

- Nastavak pada cena kukuruza
- Stabilna cena pšenice
- Pad vrednosti *Prodex*-a
- Dešavanja na svetskim berzama

Tržište se polako budi. Na „Produktnoj berzi“ u Novom Sadu predmet trgovanja bilo je ukupno 5 različitih roba, sklopljeno je 20 kupoprodajnih ugovora, a realizovan je promet od 1.256 tona robe, što je 2,6 puta više od količinskog obima trgovanja prethodne nedelje. Vrednost robe kojom se trgovalo na organizovanom berzanskom tržištu u Novom Sadu iznosila je 32.653.210 dinara, ili 2,9 puta više od vrednosti trgovanja prethodne nedelje.

Kukuruz je i ove nedelje u centru tržišnih zbivanja. Cena ove robe i dalje pada. Do pre samo nedelju dana postojala je dilema da li će se cena kukuruza spustiti ispod psihološke granice od 20,00 din/kg bez PDV, a na samom kraju protekle nedelje cena se spustila i ispod 19,00 din/kg, pa je tako prošlonedeljno trgovanje zatvoreno cenom od 18,80 din/kg bez PDV. To je novi ovosezonski cenovni minimum. Istorijski posmatrano, kraj maja meseca nikada nije bio period kada kukuruz ima najnižu sezonsku cenu. Specifičnosti koje nam je donela ekonomska 2012/13 godina na tržištu kukuruza samo nas upozoravaju da do nove berbe ništa više ne možemo smatrati iznenađenjem te da nema racionalne prognoze kada je ova roba u pitanju. Inače, prosečna cena trgovanja protekle nedelje je iznosila 20,83 din/kg (19,29 bez PDV), što je za 2,27% niža cena od prosečne cene prethodne nedelje.

Tržište pšenice miruje. Cena hlebnog žita je veoma stabilna. Koliko je izražena ova stabilnost najslikovitije govori podatak da je cena u poslednja dva meseca varirala u vrlo uskom rasponu između 23,50 din/kg bez PDV i 22,20 din/kg. Protekle nedelje ovom robom se trgovalo po ceni od 24,30 din/kg (22,50 bez PDV). U odnosu na prethodnu nedelju to je rast od 0,80%.

Posle jednonedeljne pauze, robe iz soja kompleksa ponovo su se pojavile na novosadskoj berzi. Sojom se trgovalo po ceni od 65,06 din/kg (60,24 bez PDV), ili za 1,72% nižom cenom nego prethodne nedelje. Prosečna cena sojine sačme sa 44% proteina iznosila 73,91 din/kg (61,59 bez PDV).

Suncokretova sačma sa 34% proteina prodavana je preko berze po ceni od 42,00 din/kg.

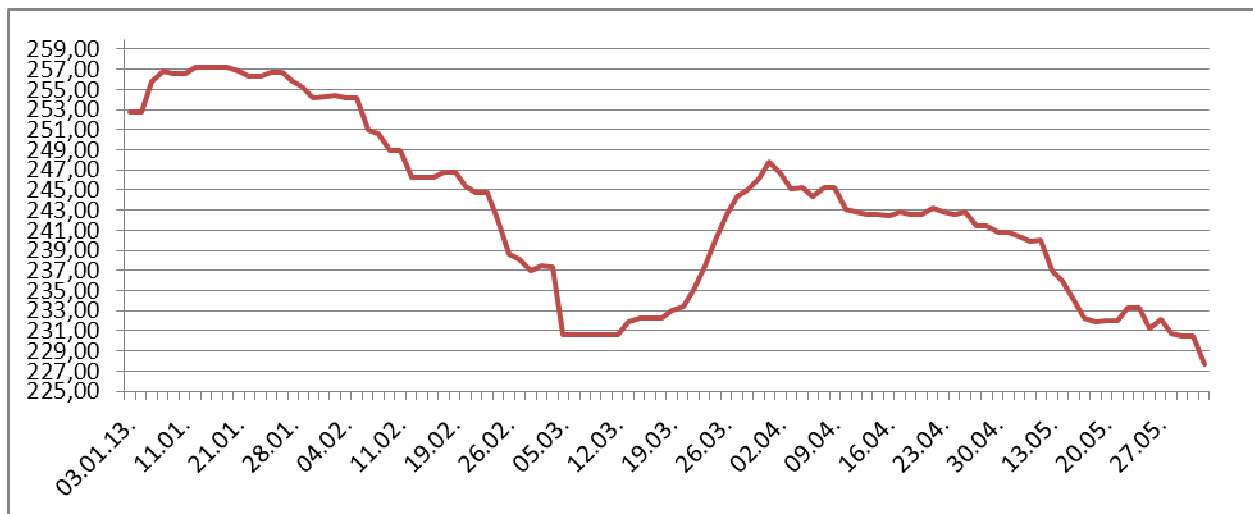
***Objavljeni nedeljni ponderi cena nisu zvaničan podatak, usled činjenice da su obuhvaćeni podaci o trgovanju do trenutka štampanja informatora.**

Pregled zaključenih i ponuđenih količina, kao i dijapazon zaključenih i ponuđenih cena poljoprivrednih proizvoda tokom protekle nedelje, dati su u sledećoj tabeli:

ROBA	PONUĐENA KOLIČINA (t)	CENA PONUDE DIN/KG SA PDV-OM	ZAKLJUČENA KOLIČINA (t)	ZAKLJUČE NA CENA DIN/KG SA PDV-OM	PROMENA U ODNOSU NA PRETHODNU NEDELJU
Kukuruz, rod 2012.	1.175	20,30-21,28	575	20,30-21,28	-2,27
Kukuruz, rod 2012. (odloženo plaćanje)	248	20,52-21,28	248	20,52-21,28	-
Pšenica, rod 2012.	450	24,19-24,30	300	24,30	0,80
Suncokretova sačma, min. 34%	35	42,00	35	42,00	-
Soja, zrno, rod 2012.	174	64,80-65,88	49	64,80-65,34	-1,72
Sojina sačma, min. 44%	49	73,44-74,40	49	73,44-74,40	-

PRODEX

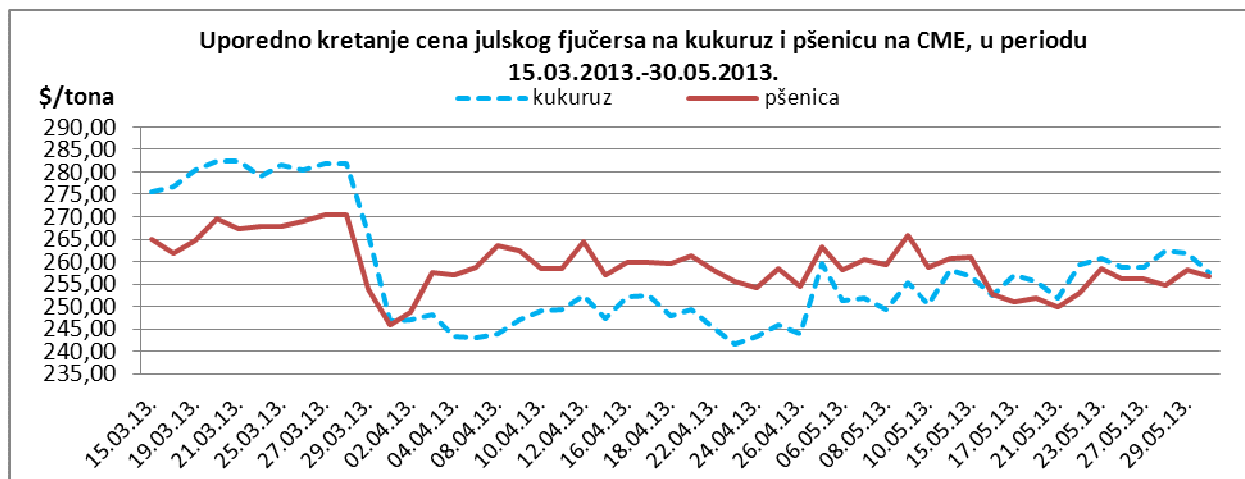
PRODEX je u odnosu na prošli petak pao za 3,61 indeksna poena i na dan 31.05. iznosi 227,65 indeksnih poena. Ovo je najniža indeksna vrednost ovog pokazatelja još od početka jula meseca prošle godine.

Cene poljoprivrednih proizvoda u protekloj nedelji na vodećim robnim berzama su bile (u proseku):

PREGLED DNEVNIH PROMENA CENA NA CME GROUP JUL 2013.					
	ponedeljak	utorak	sreda	četvrtak	petak
Pšenica	256.26 \$/t	256.26 \$/t	254.86 \$/t	258.17 \$/t	256.70 \$/t
Kukuruz	258.73 \$/t	258.73 \$/t	262.35 \$/t	261.80 \$/t	257.55 \$/t

Nakon prazničnog ponedeljka u SAD je usledio rast cene pšenice zbog bojazni da bi stalne padavine mogle da dovedu do pada kvaliteta zrna. Međutim, podaci o mogućem velikom rodu hlebnog zrna u svetu, naročito u Rusiji, Ukrajini i Australiji uz vest da se u Americi pojavila nedozvoljena genetski modifikovana pšenica je uticalo na pad cene. Pronalaženje GMO pšenice može značajno nauditi američkom izvozu u trenutku kada USDA očekuje veliku svetsku proizvodnju. Japan, najveći kupac američke pšenice posle Meksika, je suspendovao uvoz bele pšenice i pšenice za stočnu ishranu.

Cena fjučersa na kukuruz je takođe prvobitno beležila rast. Podaci o većoj proizvodnji etanola, izvozu u Kinu i nove padavine koje su povećale zabrinutost oko ponovnog odlaganja setve u nekim delovima Amerike su pozitivno uticali na cenu kukuruza. Izveštaj o setvi je pokazao da su do sada radovi gotovi na 86%, u poređenju sa 71% prošle nedelje ili 90% petogodišnjeg proseka.

U odnosu na prethodnu nedelju julski fjučers na pšenicu je pojeftinio za 1,18%, a na kukuruz za 0.65%.

